

عنوان مقاله:

تأثیر قطع درختان جنگلی و اجرای عملیات زراعی بر تلفات خاکهای با مواد مادری لسی در اراضی شیبدار شرق استان گلستان

محل انتشار:

همایش خاک، محیط زیست و توسعه پایدار (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 2

نویسندگان:

محمد عجمی - دانشجوی کارشناسی ارشد گروه خاکشناسی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبی

فرهاد خرمالی - استادیار گروه خاکشناسی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

خلاصه مقاله:

امروزه عامل افزایش تقاضا برای محصولات زراعی (غذا)، سوخت، الوار و پناهگاه موجب شده تا پوشش های طبیعی زمین به ویژه جنگلها با سرعت هشدار دهنده ای توسط انسان تخریب شده و تبدیل به زمین های کشاورزی شوند (۶). قطع درختان و تبدیل جنگل ها به زمین های زراعی عامل تخریب اکوسیستم های طبیعی بوده (۸) و به نابودی دائم باروری زمین منجر می گردد (۱۲). قطع درختان جنگلی بخصوص در سراشیبی ها، منجر به نابودی خاک در زمان بسیار کوتاه می خواهد شد (۲). در این بین اراضی شیبدار لسی را شاید بتوان از حساس ترین خاکها در برابر تغییر کاربری اراضی دانست که به سرعت از کیفیتشان کاسته می شود. علاوه بر آن، بدل یل اینکه لسی ها اغلب دارای درصد بالایی سیلت در دانه بندی خود هستند، بر اثر تخریب پوشش های طبیعی زمین دستخوش فرسایش شدیدی خاک خواهند شد. استان گلستان با سطحی بالغ بر ۲۲ هزار هکتار یلومتر مربع دارای تشک یلات لسی (گسترده ای می باشد که عمدتاً در حوضه های آبخیز اترک و گرگانرود قرارگرفته اند (۱) تخریب جنگل روی کیفیت و سلامت خاک تبعات منفی داشته و به عنوان دلیل اصلی سیل خیزی محسوب می شود (۹). تحقیقات نشان می دهد تغییراتی که پس از جنگلتراشی و اجرای عملیات زراعی در منطقه اتفاق می افتد می تواند موجب کاهش مواد آلی خاک، افزایش وزن مخصوص ظاهری، کاهش پایداری خاکدانه ها، کاهش نفوذ پذیری و ظرفیت نگهداری آب و افزایش فرسایش خاک و رواناب شود (۹، ۱۰، ۱۱، ۱۳ و ۱۵) تغییر کاربری اراضی پس از سوختهای فسیلی مهمترین منبع انتشار کربن از طریق انسان به اتمسفر زمین می باشد (۳). تخمین زده می شود ۸۷ درصد انتشار کربن به اتمسفر در سطح جهانی بر اثر تغییر کاربری اراضی طی ۱۵۰ سال اخیر و به دلیل توسعه فعالیت های کشاورزی در نواحی جنگلی اتفاق افتاده است (۷). هم اکنون، عملیات زراعی روی شیب ها با مواد لسی در استان گلستان که پیش از این تحت پوشش طبیعی جنگل قرار داشتند، موجب فرسایش قابل توجه خاک و سیل خیزی، بخصوص در شرق استان شده بطوریکه منطقه مذکور طی سالهای گذشته شاهد خسارات مالی و جانی فراوانی بوده است.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/10492>

